

PŘEHLED VYBRANÝCH LEGISLATIVNÍCH ZMĚN PRO PODNIKATELE OD 1. 1. 2025

VIZE | STRATEGIE | PARTNERSTVÍ

OBSAH

SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ A ZDRAVOTNÍ POJIŠTĚNÍ.....	1
DAŇ Z PŘÍJMU	4
DAŇ Z PŘIDANÉ HODNOTY (DPH).....	6
SPOTŘEBNÍ DANĚ.....	8
DAŇ Z HAZARDU	9
NĚKTERÉ DALŠÍ ZMĚNY PRO ZAMĚSTNAVATELE	9
ZAMĚSTNÁVÁNÍ CIZINCŮ A PŘESTUPKY NA ÚSEKU ZAMĚSTNANOSTI.....	11
VÝBĚR DALŠÍCH NOVINEK.....	12

KTERÉ LEGISLATIVNÍ ZMĚNY ROKU 2025 SE VÁS DOTKNOU?

Legislativních změn přichází s počátkem roku 2025 hodně, vybíráme a upozorňujeme jen na ty, které se dotknou většiny podnikatelů bez ohledu na obor, ve kterém podnikají. Níže najdete nejdůležitější **změny v oblasti sociálního a zdravotního pojištění a daní a případně regulace v oblasti pracovně právních vztahů.**

SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ A ZDRAVOTNÍ POJIŠTĚNÍ

Základem, který má dopad pro sociální zabezpečení i zdravotní pojištění, je stanovení průměrné mzdy. Pro rok 2025 byla tato vyhlášena ve výši 46 557 Kč. Pro osoby samostatně výdělečně činné (OSVČ) a samoplátce se od průměrné mzdy odvozuje **výše minimálních záloh na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění.** Je třeba si uvědomit, že se postupně zvyšuje takzvaný minimální vyměřovací základ, který je pro rok 2025 ve výši 35 % z průměrné mzdy.

Proto minimální záloha na sociální pojištění bude v roce 2025 činit 4 759 Kč, pro začínající podnikatele bude 3 399 Kč. Pro zdravotní pojištění bude činit minimální záloha 3 143 Kč.

V případě, že podnikáte jen tzv. na vedlejší činnost, nemusíte sociální pojištění platit, pokud váš daňový základ z podnikání (za rok 2024) nepřekročí částku 111 736 Kč. Pokud tuto částku přesáhnete, bude vaše záloha na sociální pojištění činit 1 496 Kč měsíčně.

Minimální záloha na nemocenské pojištění, které je pro OSVČ dobrovolné, bude v roce 2025 ve výši 243 Kč.

Z nemocenského pojištění se vyplácí nemocenské (podpora v době nemoci), peněžitá pomoc v mateřství, otcovská a dlouhodobé ošetřovné.

S výší vyhlášené průměrné mzdy souvisí i **strop pro sociální pojištění**, tj. 48násobek průměrné mzdy – **roční výše stropu bude 2 234 736 Kč.**

Slevy na sociální zabezpečení

Od 1. ledna 2025 si mohou **pracující důchodci zažádat u svého zaměstnavatele o slevu ve výši 6,5 % z odvodu sociálního pojištění**. Z celé částky na sociální zabezpečení, tak zaměstnavatel ze mzdy pracujících důchodců strhne a odvede jen 0,6 % na nemocenské pojištění. Část, kterou hradí zaměstnavatel se nemění. Sleva je poskytována jako měsíční, tzn. že je poskytnuta jen za takový měsíc, kdy byl důchod vyplacen za celý měsíc, nikoli jen za jeho část, a je určena jen pro poživatele starobního důchodu, nikoli důchodu invalidního. **Obdobně OSVČ**, která pobírá celý měsíc starobní důchod, ale dále podniká, **si může snížit výši záloh a pro jejich výpočet použít sazbu 22,7 %.**

Pro zaměstnance a zaměstnavatele jsou **v případě dohod o provedení práce** (dále jen DPP) důležité **změny v odvodových povinnostech.**

Výše rozhodného příjmu pro účast na nemocenském pojištění je stanovena na 11 500 Kč.

Do tohoto limitu nebudou příjmy z DPP podléhat odvodům, ale stále zůstává v platnosti povinnost zaměstnavatele podávat hlášení o DPP, která platí od 1. července 2024.

Rozhodný příjem pro zaměstnání malého rozsahu je stanoven ve výši 4 500 Kč.

Digitalizace dávek nemocenského pojištění

Po eNeschopence dochází k digitalizaci dalších dávek nemocenského pojištění, a to:

- **ošetřovného,**
- **dlouhodobého ošetřovného,**
- **peněžité pomoci v mateřství,**
- **otcovské a**
- **vyrovnávacího příspěvku v těhotenství a mateřství.**

Dávky budou fungovat podobně jako eNeschopenka, lékař elektronicky založí nový případ a systém vygeneruje identifikátor (tj. číslo rozhodnutí/potvrzení), který zašle pacientovi/zaměstnanci na jeho telefonní číslo nebo e-mailovou adresu zároveň s odkazem na ePortál ČSSZ. Zaměstnanec bude uplatňovat nárok na dávku prostřednictvím zaměstnavatele a musí zaměstnavateli doložit i doklady, které k tomu budou potřeba. Podrobné pokyny najdete na webu ČSSZ <https://www.cssz.cz/web/edavky>.

DAŇ Z PŘÍJMU

Fyzické osoby

Pozor, na rozdíl od sociálního zabezpečení je základní sazba **daně z příjmu fyzických osob** ve výši 15 % omezena **36násobkem** průměrné měsíční mzdy. 15% sazbu na daň z příjmů fyzických osob lze uplatňovat jen do roční částky 1 676 052 Kč a 15% sazbu pro zálohy na daň z příjmu fyzických osob je možné použít do 3násobku průměrné mzdy, tzn. částky 139 671 Kč. Pro rozdíl mezi limitem a částkou, která jej překračuje, je třeba použít sazbu 23 %. Změna je platná už pro rok 2024, ale u OSVČ se projeví až při podávání daňového priznání za rok 2024, tedy v roce 2025.

Jednou z nejvýraznějších změn, kterou novela zákona o daních z příjmů přináší, je omezení dosud neomezeného daňového osvobození příjmů z prodeje cenných papírů a podílů na obchodních korporacích při splnění časového testu, tj. 3 roky u cenných papírů a 5 let u obchodních podílů. **Od ledna 2025 budou osvobozeny příjmy jen do částky 40 milionů korun.** Pro příjmy nad čtyřicet milionů korun bude možné využít daňově uznatelný náklad buď ve formě nabývací ceny cenného papíru nebo podílu, nebo v podobě tržní hodnoty stanovené znaleckým posudkem k 31. prosinci 2024.

V Senátu čeká na schválení novela, která by měla již pro rok 2025 osvobodit příjmy z prodeje kryptoaktiv do částky 100 000 Kč ročně. Pokud držíte zmíněná aktiva déle než tři roky, bude platit stejný limit jako pro příjmy z cenných papírů, a to 40 milionů korun.

Fyzické osoby – OSVČ

V případě, že chcete využívat **režim paušální daně**, je potřeba se registrovat nejpozději do 10. ledna 2025. Ten, kdo začne podnikat v průběhu roku 2025, může tak učinit při založení živnosti. Pro rok 2025 se zvyšují **zálohy v prvním pásmu** (pro OSVČ s příjmy do 1 milionu korun) se bude platit **8 716 Kč**, v druhém pásmu bude celková měsíční záloha 16 745 Kč a ve třetím 27 139 Kč měsíčně.

Při podávání **daňového přiznání za rok 2024** je třeba si uvědomit, že byly zrušeny některé **slevy** a některé jsou modifikovány, např. **slevu na manžela/manželku** (případně registrovaného partnera/partnerku) lze uplatnit jen v případě, že má roční příjmy nižší než 68 000 Kč a zároveň se stará o dítě do 3 let věku. **Sleva na studenta** byla zcela **zrušena**, stejně tak jako tzv. **školovné**.

Fyzické osoby – zaměstnanci

Pro zaměstnance a zaměstnavatele v oblasti daně z příjmů jsou kromě změny limitu pro uplatnění progresivního zdanění důležité změny v případě osvobození příjmů z tzv. zaměstnaneckých benefitů. V případě **stravného** maximální částkou, která bude osvobozena, je **116 Kč** na „jeden oběd“. Tzv. **volnočasové benefity** budou osvobozeny až do **roční částky 23 278,50 Kč**. **Zdravotní benefity** (na pořízení zboží nebo služeb zdravotního, léčebného, hygienického nebo obdobného charakteru a také pořízení zdravotnických prostředků na lékařský předpis) budou osvobozeny do částky **46 557 Kč** za rok 2025.

Právnícké osoby

Nezapomeňte, že **pro rok 2024 došlo ke zvýšení sazby daně z příjmů právníckých osob na 21 %**, což se projeví při podávání daňového přiznání v roce 2025.

DAŇ Z PŘIDANÉ HODNOTY (DPH)

V oblasti DPH došlo k řadě významných změn a proto, pokud se vás týkají, doporučujeme je konzultovat s daňovými specialisty. Zejména systém zvýhodnění a odpočtů je natolik složitý, že zde nelze krátce vysvětlit, a proto odkazujeme na znění konkrétních paragrafů 36–79 [zákona o DPH](#). Plátcí DPH mohou ušetřit například díky slevě z ceny, kterou běžně poskytují při dodání zboží. Pokud je sleva z ceny poskytnuta ke dni uskutečnění zdanitelného plnění, sníží se (podle § 36 odst. 5) základ daně právě o slevu z ceny.

Plátcovství a povinnost registrace

Od 1. 1. 2025 bude zaveden režim pro malé podniky.

Podnikatelé, kteří ještě nejsou plátcí, budou nově sledovat dva obraty – 2 000 000 Kč a 2 536 500 Kč.

V současnosti platí, že zaregistrovat se k DPH musí (mimo jiné) všichni, jejichž obrat překročí za předchozích dvanáct měsíců dva miliony korun. Nově ale budou hranice dvě a budou se sledovat v rámci kalendářního roku. Pokud váš obrat v období od ledna do prosince překročí hranici dva miliony korun (ale současně nepřekročí hranici 2 536 500 Kč), stanete se plátcem DPH od 1. ledna

následujícího roku, ale registrovat se musíte do 10 dnů od překročení limitu. Překročíte-li ale v daném kalendářním roce i druhou hranici, a to částku 2 536 500 Kč, stanete se plátcem DPH od následujícího dne po překročení tohoto limitu.

Další vybrané změny

- Plátce bude mít povinnost vrátit odpočet DPH, pokud neuhradí svůj závazek ve lhůtě 6 měsíců ode dne splatnosti.
- Lhůta pro uplatnění odpočtu se zkrátí ze stávajících 3 let až na 2 roky.
- Lhůta pro opravu základu daně a výše daně se prodlužuje ze 3 na 7 let.
- Od 1. 7. 2025 se výrazně změní uplatňování DPH u nemovitostí, např. dojde k upřesnění definice stavebního pozemku, změní se podmínky pro zdanění dodání dokončené stavby, sníží se hranice pro posuzování tzv. podstatné změny stavby, změní se časový test pro osvobození nemovitostí.
- Rozšíření reverse charge – přenesení daňové povinnosti bude kromě stavebních a montážních prací aplikováno i u některých úklidových služeb.
- V případě virtuální účasti na akci či v případě virtuálně pořádané akce se místo plnění již nebude řídit skutečným místem konání akce, ale v případě osob povinných k dani se bude nově i nákup vstupenek řídit základním pravidlem (tj. místem plnění bude sídlo příjemce služby) a v případě osob nepovinných k dani bude místem plnění všech služeb

vztahujících se k akci místo pobytu či sídlo této osoby nepovinné k dani.

- Změny v oblasti nedobytných pohledávek (výhodnější podmínky pro věřitele, zkrácení lhůty na 1 rok). Podrobnosti a postup plátce jako věřitele při provádění opravy základu v případě nedobytné pohledávky najdete v paragrafech [§ 46 až 46g zákona o DPH](#).
- Upřesnění evidence obchodního majetku – povinnou náležitostí kromě označení obchodního majetku bude i den, kdy se „majetková hodnota stala obchodním majetkem“.
- Změny osvobození od daně u vzdělávacích služeb (rozšíření).
- Pokud plátce daně uvede plnění v dřívějším období a tím si sníží DPH, úrok z prodlení se nepředepíše a nevymáhá, pokud nepřekročí částku 1 000 Kč.

SPOTŘEBNÍ DANĚ

Zvýšení sazby spotřebních daní pro rok 2025 je různé.

Postupně **zvyšování jak sazby daně z lihu**, tak daně z tabákových výrobků přinesl tzv. konsolidační balíček. V roce 2024 se **daň z lihu** zvýšila o 10 %, stejný nárůst platí i pro rok 2025 a v roce 2026 se zvýší o dalších 5 %.

U tabákových výrobků je postupný růst následující: v roce 2024 zvýšení daně o 10 % a dále (v každém následujícím roce) až do roku 2027 o 5 %. Např. u cigaret byla daň v roce 2024 4,22 Kč za kus, v roce 2025 bude 4,44 Kč za kus a v roce 2026 4,66 Kč za kus.

DAŇ Z HAZARDU

Zvyšuje se minimální daň za jeden herní automat na částku 13 400 Kč. Výnos daně z hazardních her je nově ve výši 55 % příjmem státního rozpočtu.

NĚKTERÉ DALŠÍ ZMĚNY PRO ZAMĚSTNAVATELE

Pro rok 2025 byla vyhlášena **minimální mzda ve výši 20 800 Kč, resp. 124,40 Kč za hodinu**. Zároveň byl pro podnikatelský sektor **zrušen institut zaručené mzdy**.

Byla zrušena povinnost vytváření plánů dovolených.

Zaměstnavatel se zaměstnancem se mohou **dohodnout na samorozvrhování pracovní doby**. Podrobné podmínky jsou stanoveny jednak v [§ 87a zákoníku práce](#) a jednak přímo v dohodě. Dohoda musí být **písemná, délka směny nesmí přesáhnout 12 hodin** (výjimka je v § 83a pro zaměstnance poskytující zdravotní služby), průměrná týdenní pracovní doba musí být splněna v tzv. vyrovnávacím období, nejdéle v rámci 26 týdnů (52 týdnů, pokud tak stanoví kolektivní smlouva). Dohodu lze ukončit výpovědí i dohodou obou stran. Výpovědní doba je 15 dnů, ale lze ji dohodnout i jinak za předpokladu, že bude stejně dlouhá pro zaměstnance i zaměstnavatele.

Změny v náhradním plnění

Dosud platilo, že zaměstnavatel, který nesplní povinný podíl zaměstnanců (4 % z celkového počtu zaměstnanců), kteří jsou osobami se zdravotním postižením (OZP), ani neodebere výrobky a služby od zaměstnavatelů na chráněném trhu práce v předepsané výši, povinně odvádí do státního rozpočtu 2,5násobek průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství za 1. až 3. čtvrtletí kalendářního roku, v němž mu nastala povinnost tento povinný podíl plnit.

Nově se výše odvodu upraví dle toho, kolik procent OZP podnikatel zaměstnává, resp. nezaměstnává.

Podíl zaměstnanců se ZP	Výše odvodu za každého chybějícího zaměstnance se ZP
méně než 1 %	3,5násobek průměrné mzdy
1–3 %	2násobek průměrné mzdy
3–4 %	1násobek průměrné mzdy

Od 1. 7. 2025 pravděpodobně dojde ke zrušení povinných vstupních lékařských prohlídek pro 1. kategorii prací. Prohlídky vstupní i preventivní zůstanou pro tuto kategorii prací na dobrovolné bázi.

V nejbližší době dojde k **úpravě jiných důležitých překážek v práci** (nař. vl. č. 590/2006 Sb.). Úprava reaguje jak na novelu občanského

zákoníku, tak i na novelu zákoníku práce, kdy dochází ke zrovnoprávnění partnerských vztahů se vztahy manželskými. Projeví se zejména potvrzením práva na některé překážky v práci také pro tyto osoby (uzavření partnerství, doprovod partnera do zdravotnického zařízení apod.).

Výše **paušální částky náhrady nákladů při práci na dálku** pro rok 2025 je stanovena na **4,80 Kč za hodinu**.

ZAMĚSTNÁVÁNÍ CIZINCŮ A PŘESTUPKY NA ÚSEKU ZAMĚSTNANOSTI

Dochází k rozšíření okruhu osob, které pro vstup na trh práce nepotřebují pracovní oprávnění, o cizince, kteří vykonávají v České republice uměleckou činnost jako členové uměleckého souboru veřejné kulturní instituce podle zákona o veřejných kulturních institucích (zákon č. 263/2024 Sb.). Zároveň dochází k rozšíření seznamu států, u jejichž občanů se nevyžaduje k zaměstnání nebo výkonu práce povolení k zaměstnání, zaměstnanecká karta, karta vnitropodnikově převedeného zaměstnance nebo modrá karta, kdy seznam států bude rozšířen o Tchaj-wan, který není považován za stát, ale za samostatnou jurisdikci.

Upozorňujeme, že od 1. 1. 2024 došlo **ke změně definice nelegální práce** a vedle pokuty, může Státní úřad inspekce práce (SÚIP) uložit i zákaz činnosti až na dva roky. Od 1. 1. 2025 získávají inspektoři SÚIP další možnost, a to uložit **správní trest zveřejnění rozhodnutí o přestupku** spočívající v umožnění nelegální práce a zastřenému zprostředkování zaměstnání **na úřední desce SÚIP po dobu 1 roku**. Při provádění kontroly nebo v rámci úkonů předcházejících kontrole bude inspektor práce nově oprávněn pořizovat zvukové, obrazové

a zvukově-obrazové záznamy bez vědomí kontrolovaných osob, pokud nelze účelu kontroly dosáhnout jinak. Nově také budou oprávněni si inspektoři od správce daně vyžádat informace nezbytné pro plnění svých úkolů.

VÝBĚR DALŠÍCH NOVINEK

Další novinky se budou týkat jen některých zaměstnavatelů, proto zde uvádíme pouze výčet oblastí a předpisů, u nichž došlo k významným změnám:

- **Nařízení vlády o vymezení ztíženého pracovního prostředí a o výši příplatku ke mzdě za práci ve ztíženém pracovním prostředí** bylo vyhlášeno ve Sbírce zákonů pod č. 443/2024 Sb.
- **Podpora zaměstnávání OZP a dalších osob se specifickými potřebami**
 - Zákon č. 435/2004 Sb. o zaměstnanosti.
 - Nařízení vlády č. 471/2024 Sb. o maximální částce příspěvku na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením na chráněném trhu práce.
 - Zákon č. 468/2024 Sb. o integračním sociálním podniku.
 - Zákon č. 469/2024 Sb., kterým se mění některé zákona v souvislosti s přijetím zákona o sociálním integračním podniku.

Hospodářská komora České republiky
Odbor legislativy, práva a analýz
Vydání: leden 2025

Hospodářská komora České republiky
office@komora.cz | Tel: +420 266 721 300
Florentinum | Na Florenci 2116/15 | 110 00 Praha 1

www.komora.cz